

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

CESB.2023.v0.1

Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient (OSSMA)

Universitat de Barcelona

Adolf Florensa, 8 - 08028 Barcelona

ossma@ub.edu

934034502

@mediambient_UB

Projecte elaborat amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, a través de la Convocatòria general de subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat per a l'any 2023.

Desembre de 2023

Antecedents

Què és la caixa d'eines?

Descripció de les fitxes

Autoavaluació de la implantació

Fitxes de la caixa d'eines. Àmbits d'actuació:

- Participació
- Mobilitat
- Compres
- Energia
- Residus
- Salut i benestar

Antecedents

La incorporació de la sostenibilitat a les biblioteques s'ha abordat tradicionalment des de dues perspectives:

1. Sota la denominació *Green Libraries*, s'ha treballat com han de ser arquitectònicament els edificis per tal que siguin eficients en la utilització de matèries primeres durant la construcció, en el consum d'energia i aigua durant la seva vida útil, en oferir una bona qualitat de l'aire, i en generar menys residus quan s'han d'enderrocar (o desconstruir).
2. Incorporar i oferir recursos per a l'aprenentatge dels conceptes relacionats amb la sostenibilitat. Amb el canvi del segle XX al XXI es parlava de l'ambientalització de les biblioteques, centrada en la compra de llibres sobre medi ambient i desenvolupament sostenible, i darrerament l'atenció s'ha centrat bàsicament a integrar a les biblioteques l'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

Aquestes dues aproximacions ens permeten trobar exemples de sostenibilitat en el continent (noves biblioteques que han estat construïdes seguint criteris de sostenibilitat), o en el contingut (els recursos sobre sostenibilitat que conté la biblioteca), però deixen en segon terme un aspecte fonamental: la integració de la sostenibilitat en el funcionament diari del centre.

Com poden fer més sostenible la seva tasca diària les persones que hi treballen? Què troben les persones que accedeixen a la biblioteca per fer un consum responsable dels recursos en el temps que hi passen? Les dues visions tradicionals són importants, però aquesta tercera és necessària per donar coherència al continent i al contingut, així com per aconseguir integrar la sostenibilitat en tots aquells edificis que ja tenim actius i que en el seu moment no es van construir sota els criteris *Green Libraries*.

Podem trobar nombrosos exemples de biblioteques que han aplicat mesures de reducció del consum de recursos i desenvolupen activitats de sensibilització, algunes al nostre entorn territorial. Sense anar més lluny, la biblioteca Collserola – Josep Miracle va ser finalista del 7è Premi de Millor Biblioteca Verda que convoca la IFLA, *Internacional Federation of Library Associations and Institutions*, amb projectes com el Club de lectura ‘Biblionatura’, el servei de Bibliollavors, o el programa d’educació ambiental que inclou visites escolars, i activitats infantils, d’adults i familiars.

En l'àmbit europeu, convé destacar l'experiència de biblioteques verdes d'Alemanya amb la xarxa *Netzwerk Grüne Bibliothek* o la iniciativa *Libraries4Future*. També s'han desenvolupat esquemes de certificació, com als Estats Units amb el *Sustainable Library Certification Program (SLCP)*, gestionat en aquest cas per una entitat que té fixats uns costos de manteniment en funció de la biblioteca que es vol certificar. Els criteris i accions d'aquest programa no són públics, però s'estructuren en 12 categories: compromís organitzatiu, energia, residus i reciclatge, compres, transport, ús del terreny, aigua, impacte col·lectiu, cohesió social, resiliència comunitària, sostenibilitat financera, i col·leccions.

Els darrers anys, els esforços en sostenibilitat s'han centrat a desenvolupar la integració dels ODS de l'Agenda 2030 de Nacions Unides en les biblioteques. La Federació Internacional d'Associacions de Bibliotecaris i Biblioteques (IFLA) va impulsar el reconeixement de les biblioteques com a institucions fonamentals per assolir els ODS, i ha desenvolupat iniciatives per a la seva implementació (*Take action!* o *International Advocacy Programme*, entre d'altres).

A Espanya, el IV Pla estratègic de REBIUN 2020-2023 inclou com una de les seves metes impulsar la contribució de las biblioteques universitàries i científiques a l'Agenda 2030. Com a recurs destacable, la *Guía de acción de las bibliotecas universitarias y científicas para los ODS* recull documents d'interès i diversos exemples de bones pràctiques en la contribució de les biblioteques universitàries i científiques espanyoles al desenvolupament sostenible.

La proposta de caixa d'eines que presentem a continuació recull aquestes experiències i les trasllada a l'activitat diària de les biblioteques. Tot i que el projecte es focalitza prioritàriament en el pilar ambiental de la sostenibilitat, té molt presents els valors universals presents a la Carta de les Nacions Unides, la Declaració Universal dels Drets Humans i altres documents: la pau, la llibertat, el progrés social, la igualtat de drets i la dignitat humana.

A més, el projecte fa seus els valors tradicionals de l'educació en desenvolupament sostenible (EDS):

- integrar les dimensions ambientals, ètiques, socials i culturals sota un instrument que permeti a les persones comprendre i fer un millor ús dels recursos naturals per satisfer les seves necessitats;
- encoratjar actituds ètiques, econòmiques i estètiques per ajudar a construir una conducta compatible amb la preservació i la millora del medi ambient;
- proporcionar una àmplia gamma d'habilitats pràctiques necessàries per a l'aplicació de solucions efectives dels problemes ambientals, a una escala propera a la persona.

Què és la caixa d'eines?

La caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques que es desenvolupa en aquest document, vol omplir l'escletxa que hem identificat en el procés d'integració de la sostenibilitat (i dels ODS en l'actual context de vigència de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides). Es faciliten solucions reals i un marc versàtil que n'afavoreixi la utilització per part de qualsevol biblioteca, segons les seves característiques i particularitats. La caixa d'eines inclou un sistema de gradació de les solucions i accions que recull, així com uns llistats a superar en el grau d'integració de les mesures proposades, de manera que cada biblioteca es pugui autocertificar. Esperem que aquest element aportï valor afegit i major permanència en el temps al projecte, donat que actua com a motivació per engegar i mantenir un procés de millora contínua en aquelles biblioteques que facin servir la caixa d'eines.

La caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques reuneix de manera estructurada un seguit de solucions, accions i propostes per integrar la sostenibilitat en el funcionament d'aquests centres. Presentats en format de fitxes, aquest recull de bones pràctiques vol oferir un ventall prou ampli d'exemples i accions per tal que cada biblioteca n'esculli els més adients en funció de les seves característiques i particularitats, facilitant així una solució versàtil i adaptable. Les accions no se centren en els enfocaments tradicionals, com ara el disseny de nous edificis de biblioteques sota criteris d'eficiència energètica i baixes emissions o la incorporació als fons de recursos per a l'aprenentatge de la sostenibilitat, sinó en la integració de la sostenibilitat en el funcionament diari de la biblioteca.

Les solucions que incorpora la caixa d'eines s'estructuren en calaixos fàcilment reconeixibles: participació (incloent-hi aspectes d'organització interna, formació i informació, i difusió i projecció), mobilitat, energia, compra i subministrament, residus, i salut i benestar.

Per tal de donar valor i reconeixement a la caixa d'eines, les accions proposades es presenten amb una gradació en funció de la dificultat i el nivell d'integració de la sostenibilitat que permeten assolir a l'hora d'implantar-les. Mitjançant l'establiment de llindars o nombre mínim d'accions implantades, es pot desenvolupar també un sistema de certificació de sostenibilitat de les biblioteques que implantin la caixa d'eines. Tot i que la certificació no és un objectiu del projecte, aquesta opció dona valor a la caixa d'eines i permet motivar que les entitats l'utilitzin per prosseguir en el procés de millora contínua. Per a la definició d'aquest sistema de certificació partim de les metodologies de l'edifici amic de la bici i del *Green Office Program* de la Universitat de Harvard (EEUU), adaptat com a programa trèvol per la Universitat de Còrdova.

Coordinem i desenvolupem el projecte des de la Unitat de Medi Ambient de l'Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient (OSSMA) de la Universitat de Barcelona. Per a la validació del projecte, es fa una prova pilot en dues biblioteques del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) de la Universitat de Barcelona, centrada principalment en els següents aspectes: aplicabilitat de les activitats incorporades a la caixa d'eines, adequació dels nivells d'integració de sostenibilitat al model de certificació, detecció de components que requereixin ser reforçats, i l'aplicació del recurs en altres contextos. Tant les fitxes de bones pràctiques que conformin la caixa d'eines, com la metodologia d'autoavaluació estan accessibles públicament a través de la pàgina web de l'OSSMA de la UB (www.ub.edu/ossma).

Descripció de les fitxes

Cada fitxa inclou el títol de l'actuació o mesura, una breu descripció, l'àmbit sobre el qual s'intervé, i el nivell de dificultat.

Es presenten fitxes de dos tipus:

- **Accions agrupades.** Una mesura pot tenir assignats diferents nivells de dificultat i d'integració de la sostenibilitat, en funció del seu desenvolupament. A la fitxa es descriu quins requisits cal superar en cada nivell. La mesura només pot estar en un únic nivell en cada moment.
- **Accions específiques.** A la fitxa s'indica quin nivell de dificultat li correspon a l'actuació o mesura que es descriu.

Àmbits d'actuació

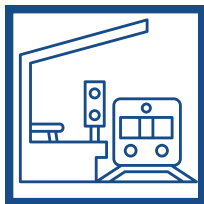
Participació

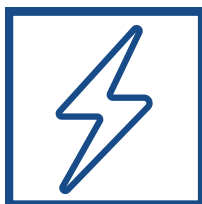
Compres

Residus

Mobilitat

Energia

Salut i
benestar

Nivells de dificultat i integració de sostenibilitat de les mesures

0

Inicial. És el nivell mínim d'una mesura o actuació, i té el menor grau de dificultat.

2

Alt. Presenta un grau de dificultat superior, i requereix tenir consolidades mesures dels nivells anteriors.

1

Intermedi. Té un major grau de dificultat i d'integració de la sostenibilitat, però no és complex d'implantar.

3

Molt alt. Té el grau més gran de dificultat, però al mateix temps li correspon el nivell més gran d'integració de la sostenibilitat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Autoavaluació de la implantació

Un cop posat en marxa el procés d'implantació de la caixa d'eines de sostenibilitat, es proposa una metodologia per avaluar-ne el progrés. Per a cadascuna de les mesures assolides s'assigna una puntuació en funció del nivell d'impacte, dificultat i integració de la sostenibilitat: 0,5 punts a les mesures de nivell 0, 1 punt a les de nivell 1, 2 punts a les de nivell 2, i 3 punts a les de nivell 3.

Tenint en compte el nombre de mesures incloses en la caixa d'eines (144 entre els quatre nivells), s'ha fixat un llindar de puntuació per classificar l'estat d'implantació del projecte. Aquest llindar és variable en funció de les accions que sigui viable implantar en cada biblioteca.

Per passar de fase no és necessari completar totes les mesures de cada nivell, sinó superar aquests llindars. Es poden barrejar, per tant, mesures de diferents nivells per sumar la puntuació requerida per accedir a la fase superior.

Tenint en compte que el context de cada biblioteca pot facilitar o obstaculitzar el desenvolupament de mesures d'un àmbit determinat, tampoc es demana tenir implantades totes o gairebé totes les mesures per accedir als nivells superiors de la caixa d'eines. A més, si el context o la situació d'una determinada biblioteca no permeten dur a terme certes accions, es pot marcar que la mesura no és aplicable, i no compta per avaluar els avenços en l'aplicació de la caixa d'eines.

En general, completant entre el 70 i el 75% de les mesures proposades serà suficient per avançar a les fases 2 i 3, que inclouen les actuacions més difícils, però també de més impacte i integració de la sostenibilitat.

Tot i que aquesta metodologia no estableix l·lindars m·nims per a cadascun dels àmbits d'actuació, es recomana no deixar-ne cap sense intervenir, i anar impulsant mesures de tots ells, per tal que el procés d'integració de la sostenibilitat sigui el més equilibrat possible.

Per analitzar l'assoliment de les mesures i fer l'autoavaluació del grau d'implantació de la caixa d'eines es facilita un panell de seguiment, mitjançant un full de càlcul que acompanya aquest document. L'arxiu conté un apartat (pestanya CESB) amb una llista desplegable on cal indicar en quin estat es troba cada mesura (no aplicable, pendent, en curs o finalitzada), i un altre espai (pestanya Resum), on automàticament s'actualitza la següent informació:

- fase actual (en procés, 0, 1, 2 o 3),
- puntuació assolida,
- punts per a la fase següent,
- actuacions implantades per àmbit i nivell d'impacte,
- puntuació assolida per àmbit i nivell d'impacte,
- progrés per àmbit i nivell d'impacte (percentatge sobre el total de mesures).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Fitxes de la caixa d'eines

Àmbit d'actuació

Participació

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

NIVELL DE PARTICIPACIÓ AL PROJECTE

- Més de la meitat de les persones treballadores participen en la iniciativa per algun dels mitjans previstos.
- Més del 75% de les persones treballadores participen en la iniciativa per algun dels mitjans previstos.
- Més del 90% de les persones treballadores participen en la iniciativa per algun dels mitjans previstos.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INTEGRACIÓ D'ACCIONS DE SOSTENIBILITAT AL TELETREBALL

En cas que el personal pugui teletreballar, en l'eina de planificació que s'hagi definit s'inclouran mesures de sostenibilitat de la caixa d'eines, que cada persona haurà d'aplicar en el lloc des d'on es du a terme l'activitat laboral.

- El pla personal de teletreball inclou accions de sostenibilitat (com a mínim una de cada àmbit en el nivell 0).
- El pla personal de teletreball inclou accions de sostenibilitat (com a mínim una de cada àmbit en el nivell 1).
- El pla personal de teletreball inclou accions de sostenibilitat (com a mínim una de cada àmbit en el nivell 2).
- El pla personal de teletreball inclou accions de sostenibilitat (com a mínim una de cada àmbit en el nivell 3).

0

1

2

3

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

FORMACIÓ DEL PERSONAL SOBRE SOSTENIBILITAT

El personal que participa en el programa ha fet formació sobre gestió de residus, consum responsable, estalvi energètic, mobilitat sostenible o altres continguts equivalents.

- Un únic tema
- Dos temes diferents
- Tres temes diferents
- Quatre o més temes diferents

La formació es pot materialitzar en un únic curs que inclogui diversos temes, diversos cursos de menor durada sobre temes específics, o altres solucions de micro-formació amb píndoles a través de dispositius mòbils.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

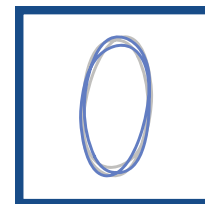
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SUPORT DE LA DIRECCIÓ AL PROJECTE I GRUP DE TREBALL

La persona responsable de la biblioteca dona suport a la iniciativa i hi ha un grup de treball per impulsar el seguiment de la seva implantació.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

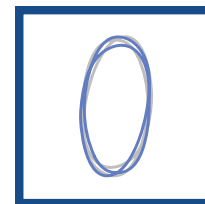
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

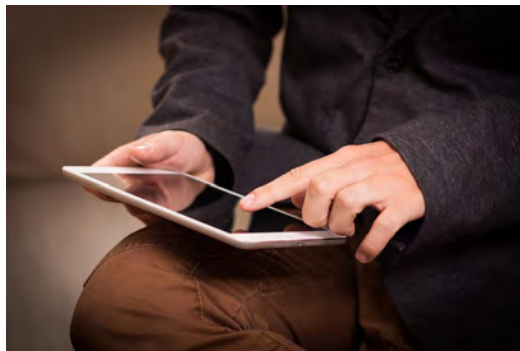
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INFORMACIÓ BÀSICA AL PERSONAL DE NOVA INCORPORACIÓ

El personal de nova incorporació és informat de la iniciativa de manera individualitzada per qualsevol dels mitjans que s'utilitzen habitualment: correu electrònic, intranet, aplicació corporativa, etc.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

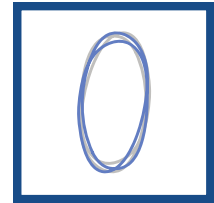
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

COMUNICACIÓ D'ACCIONS DE MILLORA

Es disposa de contactes de referència per comunicar situacions de malbaratament d'aigua o energia, fer consultes sobre gestió de residus o compra responsable, fer propostes d'acció en sostenibilitat, etc.

Pot ser un o més contactes, tant de l'estructura del projecte, com d'altres unitats o departaments. L'element clau és que puguin resoldre les propostes o consultes plantejades en el seu àmbit d'actuació.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

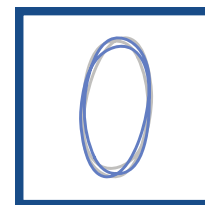
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CONEIXEMENT NORMATIVA DE SOSTENIBILITAT

La direcció i el personal amb responsabilitat coneix els requisits legals que afecten l'activitat de la biblioteca en l'àmbit de la sostenibilitat, i vetlla pel seu compliment.

Per assolir aquesta mesura, es pot demanar assessorament en la mateixa institució, o extern. Es recomana disposar d'una llista de verificació de la normativa aplicable, incloent-hi l'estat de compliment en cada cas.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SESSIÓ D'ACOLLIDA DEL PROJECTE AL PERSONAL

Tot el personal fa una sessió de nova incorporació sobre la iniciativa que inclou, entre altres aspectes (en el cas de personal de nova incorporació, és una sessió d'acollida):

- Visita guiada per veure la ubicació de material reutilitzable, papereres de selectiva, i punts de recollida d'altres residus.
- Configuració de l'equip de treball per a impressió a doble cara, i utilització de l'opció de doble cara en l'equip d'impressió i còpia.
- Material d'oficina de baix impacte ambiental disponible.
- Procediments i instruccions de treball per evitar el consum de paper.
- Informació sobre les alternatives de transport de baixes emissions per accedir al centre.
- Possibilitat d'adherir-se a la iniciativa per algun dels mitjans previstos.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ACTIVITAT ANUAL DE SOSTENIBILITAT

Anualment s'organitza una activitat social interna (esmorzar, dinar, projecció audiovisual, etc.) sobre temes de residus, energia, salut, benestar, etc.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INFORMACIÓ DE SOSTENIBILITAT AL BUTLLETÍ

El butlletí intern, en cas que existeixi, inclou informació d'aquest programa de manera habitual, sigui amb un apartat específic o integrat en el format existent.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

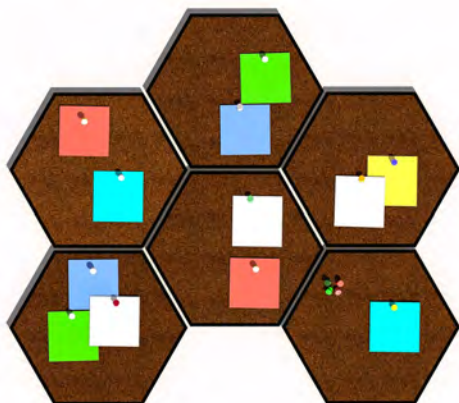
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

TAULER INFORMATIU DE SOSTENIBILITAT

Es disposa d'un tauler informatiu en un espai comú altament visible. Pot ser un tauler existent, al qual es poden incorporar informacions sobre aquest programa, o un tauler específic del projecte.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

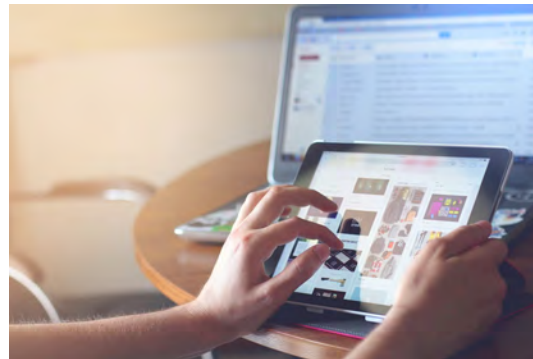
Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DIFUSIÓ DEL PROJECTE A PERSONES USUÀRIES I A TERCERS

Es fa difusió de la participació en el projecte en la informació a persones usuàries i tercers.

És convenient que aquesta difusió es faci integrada en la informació externa que es generi habitualment, però també es poden fer accions de difusió més específiques, especialment a l'inici del projecte.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DIFUSIÓ DEL PROJECTE A PERSONES USUÀRIES I A TERCERS

La direcció/gerència es compromet a enviar un correu electrònic al personal de la biblioteca on es posa en marxa el programa.

Es proposa el correu electrònic per ser la via de comunicació més directa i personalitzada, però es pot substituir o complementar amb una altra opció. L'aspecte clau de la mesura és que la comunicació tingui origen al nivell de direcció, per mostrar el compromís institucional amb el projecte.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

COMPARTIR CONSELLS I BONES PRÀCTIQUES DE SOSTENIBILITAT

Es promou que les persones participants comparteixin consells o bones pràctiques alineades amb els objectius del programa, a través de qualsevol dels canals disponibles (tauler, butlletí, grup en línia, etc.).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INFORMACIÓ DE NOVETATS A LES REUNIONS D'EQUIP

A les reunions d'equip s'informa de les novetats sobre el programa de sostenibilitat.

Aquesta mesura no s'ha de centrar a dedicar un espai en cadascuna de les reunions, sinó en integrar les informacions de manera habitual i natural, com qualsevol dels altres àmbits de treball.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

UTILITZACIÓ DE TIPOGRAFIES ECOSOCIALS

Es fan servir tipografies ecosocials en els documents.

Aquesta mesura no ha de comportar una major impressió de documents, sinó l'ús de tipografies relacionades amb projectes de caràcter social. Tot i que se'n poden trobar diversos exemples, destaquem les fonts vinculades als projectes *Buy Fonts Save Lives* i *Solitype*, centrats en la lluita contra el càncer i els camps de refugiats a Europa.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ASSESSORAMENT A ALTRES BIBLIOTEQUES

Hem assessorat o ajudat alguna altra biblioteca per engegar aquest projecte.

No és una mesura que es pugui dur a terme d'inici, però un cop es tingui suficient experiència, la biblioteca que ha implantat el projecte pot dinamitzar-ne d'altres, ajudant que s'animin a engegar el seu procés d'integració de la sostenibilitat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PARTICIPACIÓ EN ACTIVITATS DE SOSTENIBILITAT DE LA INSTITUCIÓ

Participem o fomentem la participació en activitats de formació, informació o sensibilització de la institució sobre sostenibilitat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SOSTENIBILITAT ALS PROCESSOS DE CONTRACTACIÓ

La persona responsable de la biblioteca ha treballat amb Recursos Humans per incloure informació sobre les polítiques i objectius ambientals del programa en els nous processos de contractació.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INFORMACIÓ DEL PROGRAMA A LES OFERTES LABORALS

Les ofertes laborals inclouen informació sobre aquest programa.

No es tracta de fixar requisits relacionats amb la sostenibilitat per a les persones que opten a una feina a la biblioteca, sinó que aquestes coneguin que es presenten a un treball on la sostenibilitat està integrada.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PARTICIPACIÓ EN FÒRUMS O GRUPS DE TREBALL DE SOSTENIBILITAT

Alguna persona d'entre les participants en el projecte, participa també en fòrums o grups de treball sobre medi ambient o sostenibilitat, dintre de l'organització o fora.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SERVEI DE PRÉSTEC D'OBJECTES I EQUIPAMENT ELECTRÒNIC

La biblioteca, a més del material habitual de consulta i préstec, disposa d'un servei de préstec d'objectes i equipament electrònic que inclou material específic d'interès per als usuaris.

Així, a banda de l'equipament que pot formar part del servei en qualsevol biblioteca (portàtils, auriculars, carregadors o tauletes, etc.), caldrà analitzar quin material és més adient en cada cas en funció del públic destinatari i de l'especialització del centre (eines d'electrònica, trípodes, càmeres de vídeo, tornavisos, compassos, etc.).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

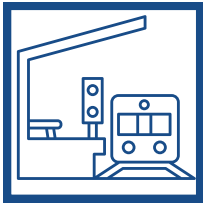

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

Fitxes de la caixa d'eines

Àmbit d'actuació

Mobilitat

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

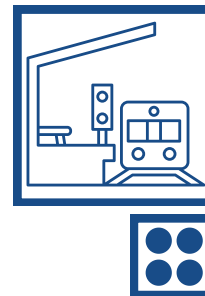

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

DESPLAÇAMENT EN MITJANS DE TRANSPORT DE BAIXES EMISSIONS

El percentatge de persones participants en el programa que es desplacen fins a la feina en un mode de transport de baixes emissions (a peu, bicicleta i altres VMP, transport públic, cotxe compartit) és:

- superior al 60%
- superior al 75%
- superior al 90%

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

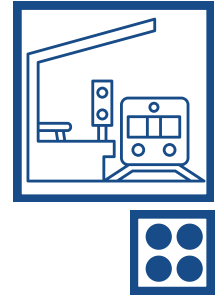
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

EFICIÈNCIA DEL/S VEHICLE/S DE TRANSPORT INTERN DE LLIBRES

En cas que se'n disposi, per al servei de transport intern de llibres i paqueteria, sigui propi o d'una empresa subcontractada, s'utilitza un vehicle:

- amb etiqueta B de la DGT
- amb etiqueta C de la DGT
- amb etiqueta ECO de la DGT
- de zero emissions (etiqueta 0 de la DGT)

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

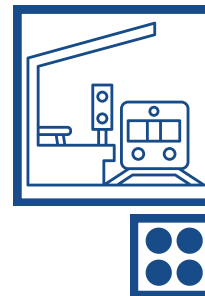
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

FORMACIÓ SOBRE CONDUCCIÓ EFICIENT

El personal de la biblioteca que accedeix en cotxe com a conductor/a al centre de treball:

- té accés a un curs de formació sobre conducció eficient
- ha fet un curs de formació sobre conducció eficient en els darrers tres anys (curs inicial o reciclatge)

2

3

Per considerar assolida l'actuació de nivell 3, la proporció de persones conductores que hagi fet el curs haurà de ser superior al 50%.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

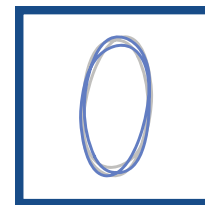
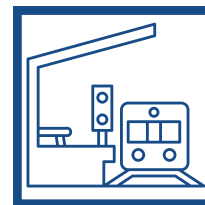
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

COM ARRIBAR EN MITJANS DE BAIXES EMISSIONS

Els canals de comunicació on s'informa sobre la biblioteca inclouen informació sobre com arribar-hi en transport públic i mitjans de transport de baixes emissions.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

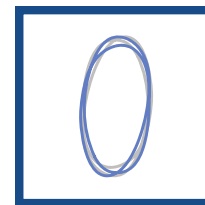
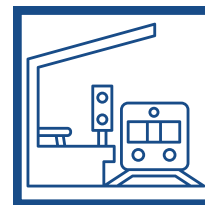
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

APARCAMENTS EN U INVERTIDA PER A VMP

Es disposa d'aparcaments per a vehicles de mobilitat personal tipus U invertida (serveixen altres models que permetin lligar simultàniament quadre, rodes i selló).

Aquests aparcaments estaran, preferentment, en espai segur (amb accés controlat o amb sistemes de vigilància).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

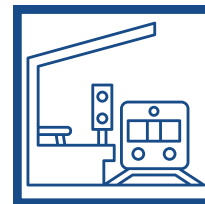
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

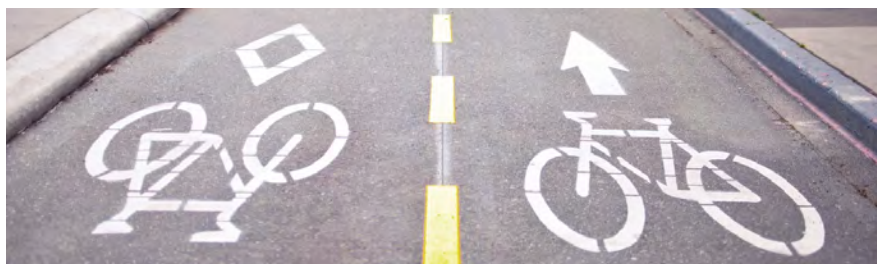
Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DESPLAÇAMENTS LOCALS EN MITJANS DE BAIXES EMISSIONS

Per als desplaçaments locals es fan servir mitjans de transport de baixes emissions (a peu, bicicleta i altres VMP, transport públic).

Es poden considerar locals aquells desplaçaments per motiu de feina que es duen a terme en una mateixa jornada laboral, sense pernoctació. Quan el desplaçament es faci en un entorn sense cobertura de transport públic i amb distància que no es pugui cobrir a peu o VMP, aquesta mesura es pot assolir compartint cotxe.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

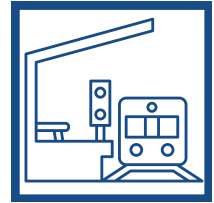
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ALTERNATIVA A L'AVIÓ EN VIATGES DE LLARGA DISTÀNCIA

S'ha fixat un límit de distància o temps per sota del qual els desplaçaments no es poden fer en avió, en cas que existeixi alternativa.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

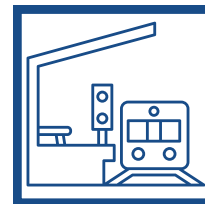
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

VIDEOCONFERÈNCIA OPCIÓ PRIORITÀRIA PER A REUNIONS

S'utilitza la videoconferència com a primera opció per les reunions, per tal d'evitar desplaçaments.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

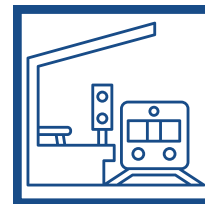
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

REDUCCIÓ DESPLAÇAMENTS PER REUNIONS PRESENCIALS

Les reunions presencials es programen a primera o a darrera hora de la jornada, per evitar trajectes addicionals.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

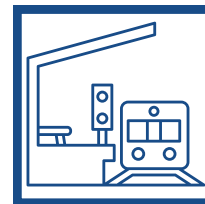
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

APARCAMENTS DE SEGURETAT AUGMENTADA PER A VMP

Es disposa d'aparcaments segurs per a vehicles de mobilitat personal a l'interior del recinte o de l'edifici (amb sistemes de tancament individualitzat, tipus armariet).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

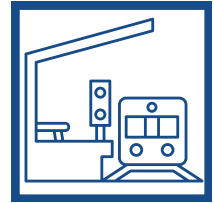
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

BICICLETA COMPARTIDA PER DESPLAÇAMENTS DE FEINA

Es disposa d'una bicicleta per a desplaçaments del personal de la biblioteca per motius de feina.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

Fitxes de la caixa d'eines

Àmbit d'actuació

Compres

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

TIPUS DE PAPER D'OFICINA UTILITZAT

El paper que es compra i s'utilitza habitualment per a la impressió de document i fotocòpies:

- és de fibres verges amb baix gramatge (75 g/m2 o inferior)
- és de fibres verges amb baix gramatge (75 g/m2 o inferior) i certificació ambiental (etiqueta europea, àngel blau, FSC, etc.)
- més del 50% del paper és d'origen reciclat amb certificació ambiental
- és exclusivament paper d'origen reciclat amb certificació ambiental

0

1

2

3

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

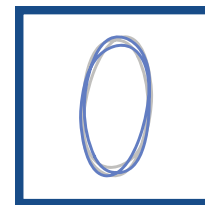
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN SERVEIS DE CÀTERING

Quan es demana servei de càtering per a alguna activitat, s'inclouen els següents criteris:

- En cas que s'ofereixin coberteria, cristalleria o vaixel·la, seran reutilitzables.
- L'aigua se serveix en gerres de vidre reutilitzable, mai envasada.
- Els vehicles utilitzats per al transport són, com a mínim, etiqueta C de la DGT.
- En cas que s'ofereixin tovallons d'un sol ús, seran de paper reciclat.
- L'empresa disposa de papereres per separar els residus que es generin durant el servei.
- El cafè serà de comerç just.
- S'ofereix opció de menú vegetarià.
- L'empresa informa dels criteris ambientals que s'han incorporat en el servei de càtering.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN SERVEIS DE CÀTERING

Quan es demana servei de càtering per a alguna activitat, s'inclouen els següents criteris (a més dels indicats en el nivell anteriors):

- Les begudes fredes se serveixen en ampolles de vidre.
- Les racions dels aliments seran petites per reduir el malbaratament.
- L'empresa disposa d'una segona via per donar sortida als aliments sobrants, sigui amb donació a entitats socials, o oferint-los a preu reduït per mitjans propis o a través d'aplicació mòbil.
- Els principals ingredients utilitzats per al servei són de temporada, per minimitzar el transport.
- Els productes de pastisseria estan lliures d'oli de palma.
- Per a l'elaboració dels aliments no s'usen ingredients que hagin d'estar etiquetats per contenir organismes modificats genèticament.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN SERVEIS DE CÀTERING

Quan es demana servei de càtering per a alguna activitat, s'inclouen els següents criteris (a més dels indicats en els nivells anteriors):

- Tovallons i estovalles seran de tela.
- Els vehicles utilitzats per al transport són, com a mínim, etiqueta ECO de la DGT.
- Els aliments que s'ofereixin seran principalment de quilòmetre zero.
- A més del cafè, altres begudes calentes (infusions, xocolata, etc.) i productes (sucre), seran de comerç just.
- Com a mínim un 10% en pes dels productes que s'ofereixen tenen certificació de producció ecològica.
- Els aliments servits no inclouen carn vermella.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN SERVEIS DE CÀTERING

Quan es demana servei de càtering per a alguna activitat, s'inclouen els següents criteris (a més dels indicats en els nivells anteriors):

- Els productes es transporten en elements reutilitzables (caixes, safates, etc.).
- Els vehicles utilitzats per al transport no generen emissions, disposant d'etiqueta 0 de la DGT.
- S'ofereix una opció de menú ecològic que, com a mínim, inclou un 75% en pes de productes amb certificació de producció ecològica.
- En el cas del peix, se serveixen espècies herbívores, o pescades o produïdes de manera sostenible, com per exemple les que disposen de certificació ASC o MSC.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ENCÀRREC DE PUBLICACIONS

Quan s'encarreguen publicacions externes, s'estableixen com a mínim els següents criteris:

- Utilització de tintes amb base vegetal, sempre que sigui possible.
- Impressió en paper que tingui com a mínim un 30% de contingut reciclat.
- Cobertes sense o amb pocs vernissos i recobriments.

A més dels criteris anteriors, l'encàrrec inclou que les impressions es facin en paper que contingui com a mínim un 50% de contingut reciclat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CRITERIS DE COMPRA VERDA O DE MATERIAL REUTILITZAT

S'apliquen criteris de compra verda o de material reutilitzat en l'adquisició de diferents categories de productes: material d'oficina i fungible, mobiliari, equips electrònics.

- En una de les categories.
- En dues categories diferents.
- En les tres categories.

1

2

3

Per complir el requisit d'una categoria és necessari tenir en compte que els productes adquirits siguin reutilitzats, disposin de certificació ecològica, estiguin fabricats amb material reciclat, siguin recarregables, procedeixin d'explotacions sostenibles (en el cas de fusta i derivats), no continguin productes perillosos, etc.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

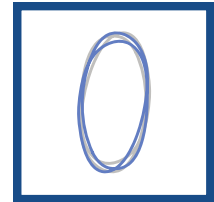
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

EQUIPS D'IMPRESSIÓ AMB OPCIÓ DE DOBLE CARA

Els equips d'impressió permeten la impressió a doble cara.

La configuració dels equips amb l'opció a doble cara per defecte, es planteja com una mesura de l'àmbit de residus.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INSTAL·LACIÓ DE TIPOGRAFIES ECO

S'han instal·lat als equips de treball tipografies eco per reduir el consum de tinta/tòner.

Alguns exemples de tipografies eco són la Garamond o la Courier, entre les que acostumen a estar instal·lades per defecte, o l'Ecofont Sans entre les que es poden descarregar a l'equip, i que estalvia fins a un 50% de tinta mitjançant petits forats a l'interior de la traçada.

Aquesta mesura es complementa amb la presentada en l'apartat de participació sobre l'ús de tipografies ecosocials.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

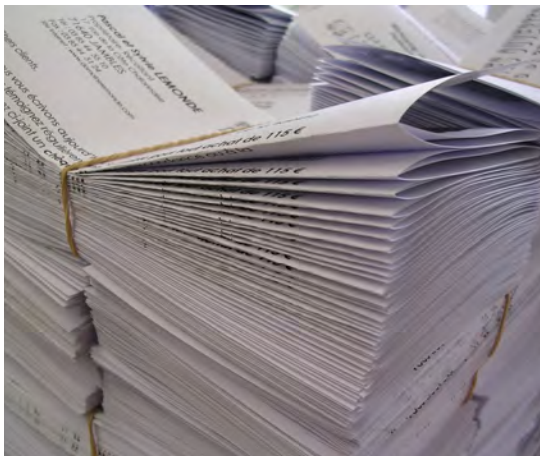
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CRITERIS REDUCCIÓ DE L'EXTENSIÓ DE DOCUMENTS

S'han fixat uns criteris de referència per a l'elaboració dels documents de la biblioteca, orientats a reduir-ne l'extensió i el consum de paper (marges, interlineat, etc.).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MATERIAL D'OFICINA D'ÚS ESPORÀDIC COMPARTIT

El material d'oficina d'ús esporàdic (grapadores, perfora de sobretaula, tisores, cúters, etc.) és d'ús compartit, no personal.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MATERIAL D'OFICINA DE PAPER RECICLAT

En la compra de material d'oficina de paper (notes adhesives, quaderns, etc.), se seleccionen les opcions fabricades amb paper reciclat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MATERIAL D'OFICINA D'ESCRITURA RECARREGABLE

En la compra de material d'oficina d'escriptura (bolígrafs, retoladors, marcadors, etc.), se seleccionen les opcions recarregables, i es fan servir recàrregues un cop esgotat el consumible.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MATERIAL D'OFICINA D'ESCRITURA RECICLAT

En la compra de material d'oficina d'escriptura (bolígrafs, retoladors, marcadors, etc.), se seleccionen les opcions fabricades amb material reciclat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

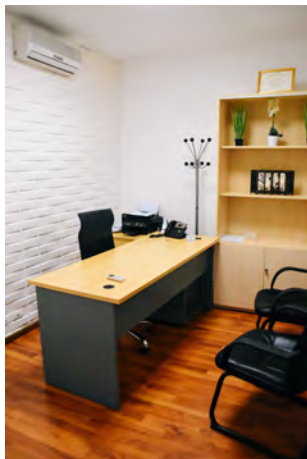
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

REUTILITZACIÓ DE MOBILIARI

Abans de comprar mobiliari es comprova si n'hi ha disponible a l'edifici, a l'organització o en borses de material reutilitzable/subproductes.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INVENTARI DE MATERIAL D'OFICINA

Es disposa d'un inventari actualitzat del material d'oficina, per mesurar el material fungible i evitar la compra de material innecessari.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

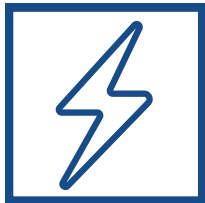

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

Fitxes de la caixa d'eines

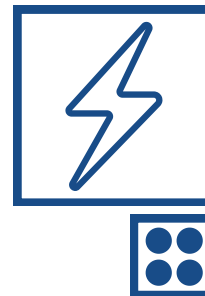
Àmbit d'actuació

Energia

REDUCCIÓ DEL CONSUM D'ENERGIA I EMISSIONS DE LES DADES

Es treballa en la reducció del consum energètic i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle associats de les dades usades i emmagatzemades (informació obsoleta o que ja no s'utilitza mai) amb:

- Accions individuals de reducció de la petjada dels correus electrònics, l'ús de cercadors, la gestió dels arxius i correus emmagatzemats, etc.
- Es disposa de procediments i processos de neteja d'informació, que s'apliquen cada cert temps de manera genèrica.


```
(  
    .find("[data-toggle='tab']").attr("aria-expanded",!0),e&&e())var g=d.find("> .active"),h=e&&  
    e)||!d.find("> .fade").length);g.length&&h?g.one("bsTransitionEnd",f).emulateTransitionEnd  
    ;var d=a.fn.tab;a.fn.tab=b,a.fn.tab.Constructor=c,a.fn.tab.noConflict=function(){return a.fn.t  
    show});a(document).on("click.bs.tab.data-api",[data-toggle='tab'],e).on("click.bs.tab.data  
    se strict";function b(b){return this.each(function(f,g){
```


UNIVERSITAT DE
BARCELONA

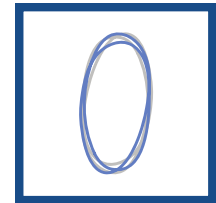
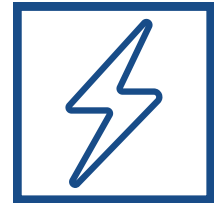
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MODE DE SUSPENSÍO EN ORDINADORS I EQUIPS D'IMPRESSIÓ

Els ordinadors i els equips d'impressió tenen activat el mode de suspensió quan passen més de 5 minuts sense activitat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

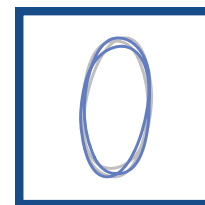
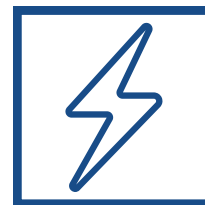
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

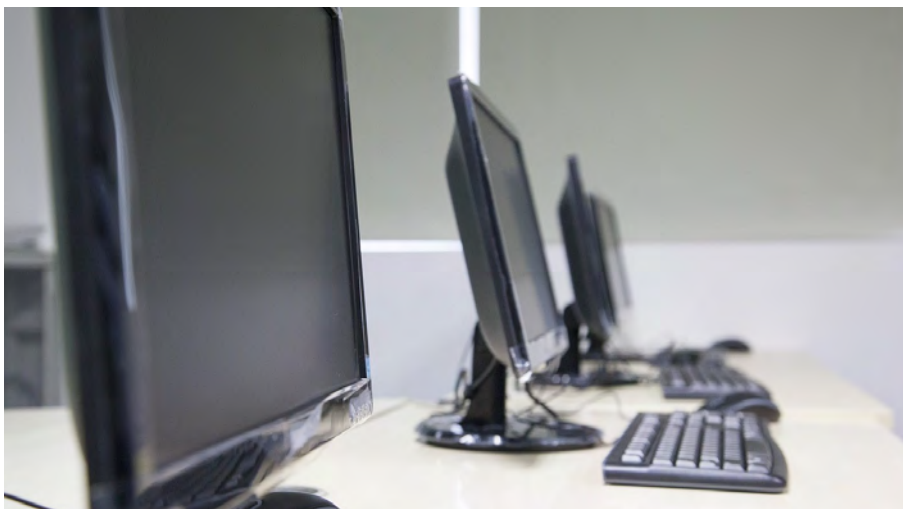
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ORDINADORS I MONITORS APAGATS AL FINAL DE LA JORNADA

Tots els ordinadors i monitors queden apagats al final de la jornada.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

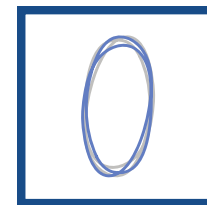
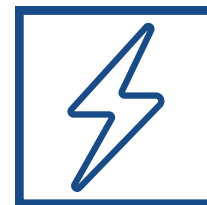
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

REGULAR TEMPERATURES DE CLIMATITZACIÓ

Els sistemes de climatització centralitzats estan regulats amb les temperatures de consigna que fixa la normativa vigent.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

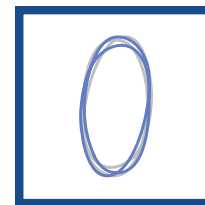
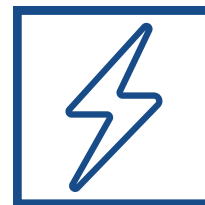
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

REGULAR TEMPERATURES DE CLIMATITZACIÓ

Els equips de climatització amb control individualitzat disposen de senyalització amb les temperatures de referència que cal respectar d'acord amb la normativa vigent.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

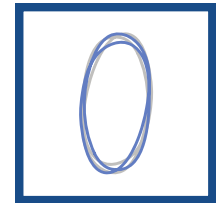
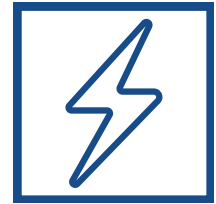
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MISSATGES D'ESTALVI ENERGÈTIC SOBRE CLIMATITZACIÓ VISIBLES

Els missatges d'estalvi energètic referits a climatització, il·luminació i ús d'equips electrònics es troben visibles per a tothom.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

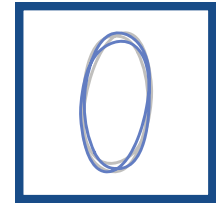
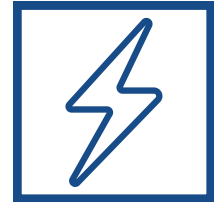
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

VENTILACIÓ NATURAL

S'aprofita la ventilació natural sempre que és possible.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

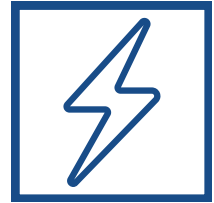
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DESCONNEXIÓ DE PETITS APARELLS D'ÚS COMÚ

Els petits electrodomèstics d'ús comú (microones, cafeteres, etc.), disposen d'un temporitzador o d'un interruptor que permeti desconnectar-los.

L'objectiu d'aquesta mesura és evitar el consum en mode d'espera d'aquests aparells, que romanen sense ús la major part del dia.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

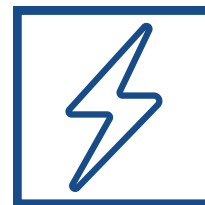
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

APROFITAMENT DE LLUM NATURAL

S'aprofita la llum natural, apagant lluminàries sempre que sigui possible.

Caldrà mantenir un nivell de lluminositat superior a 200 lux en zones de prestatgeria, més de 500 lux en zones de lectura, i més de 1000 lux en espais d'altres necessitats.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

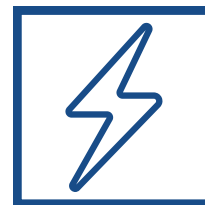
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ELEMENTS DE PROTECCIÓ SOLAR

S'utilitzen persianes, cortines i altres elements mòbils de protecció per reduir la radiació incident i l'ús de climatització.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

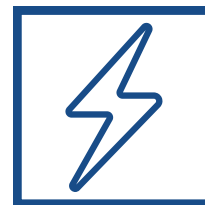
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

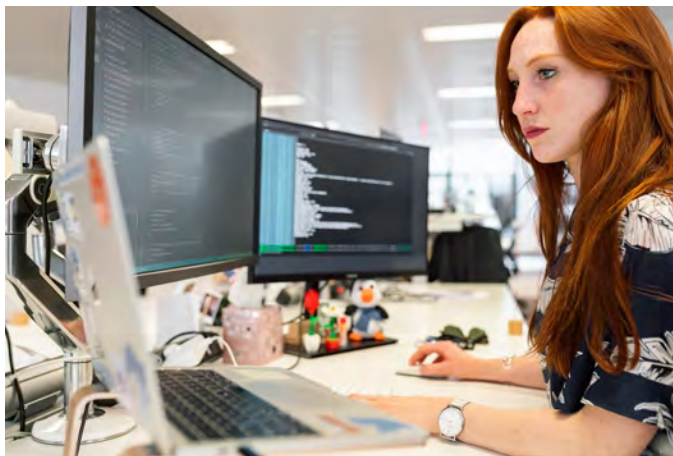
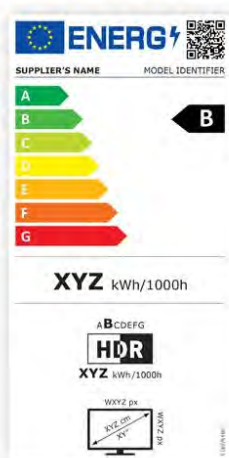
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

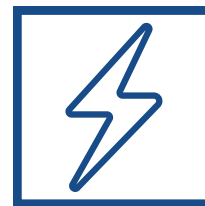
EQUIPS ELECTRÒNICS ENERGÈTICAMENT EFICIENTS

Quan es compren monitors, ordinadors o altres equips electrònics, es seleccionen models energèticament eficients.

RECORDATORI D'ESTALVI ENERGÈTIC ABANS DE VACANCES I FESTIUS

S'envien recordatoris amb consells d'estalvi energètic al personal abans de les vacances i dels períodes festius.
En especial, cal fer incidència en què tots els equips electrònics (ordinadors, monitors, etc.) quedin apagats al llarg del període d'absència.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

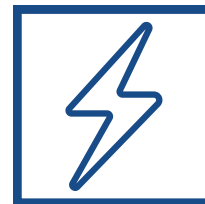
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SUBSTITUCIÓ D'IMPRESSORES INDIVIDUALS PER EQUIPS COMPARTITS

S'han suprimit totes les impressores individuals, i s'han substituït per un o més equips d'impressió compartits.

Un cop feta la substitució, el nombre d'equips d'impressió ha de ser significativament inferior al d'impressores individuals. La mesura es considera complerta si el personal ja no disposa d'impressores individuals i la impressió es fa a través d'un equip compartit.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

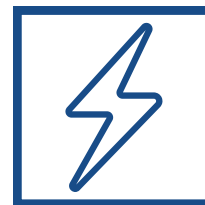
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

BOMBETES LED EN LÀMPADES DE SOBRETAULA

Les bombetes de les làmpades de sobretaula s'han substituït per LEDs.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

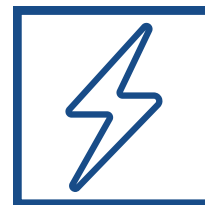
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

BONES PRÀCTIQUES D'ESTALVI ENERGÈTIC EN ESDEVENIMENTS

Quan es programa una activitat o esdeveniment, inclou bones pràctiques d'estalvi energètic i reducció d'emissions.

Les bones pràctiques han de formar part tant de l'organització de l'esdeveniment, com de la difusió i la realització.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

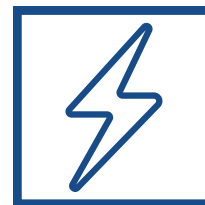
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

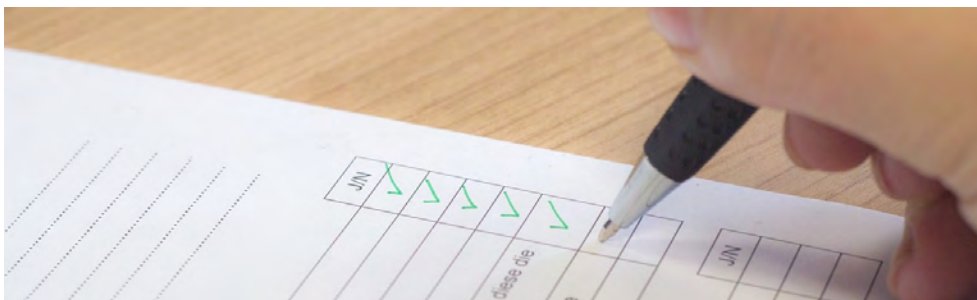
Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

LLISTA DE VERIFICACIÓ DE TANCAMENT D'EQUIPS

S'ha posat en marxa una llista de verificació de tancament de les estacions de treball del personal i altres equipaments (equips d'impressió, sistema de climatització, etc.), en un lloc centralitzat molt visible (per exemple, a prop/a la porta per anotar en sortir de l'oficina).

Com a mínim, caldrà emplenar la verificació abans de tancaments o vacances, i si és possible també de caps de setmana i festius.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

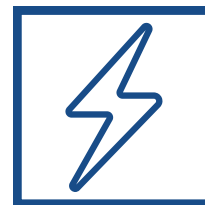
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ELECTRICITAT D'ORIGEN 100% RENEWABLE

L'electricitat consumida prové de fonts d'energia 100% renovables, amb certificat de garantia d'origen.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

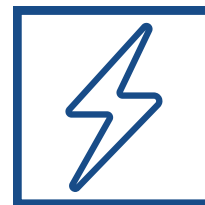
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CÀLCUL D'EMISSIONS D'ACTIVITATS I ESDEVENIMENTS

Quan es programa una activitat o esdeveniment amb públic, es calculen les emissions que comporta.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

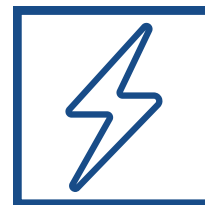
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DADES DESAGREGADES DE CONSUM ENERGÈTIC

Es disposa de dades de consum energètic diferenciades per: climatització, il·luminació i equips electrònics.

En cas que no es tingui accés a dades diferenciades, en els últims quatre anys s'ha dut a terme una estimació del consum d'energia, o se n'ha fet una actualització.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

Fitxes de la caixa d'eines

Àmbit d'actuació

Residus

PAPERERES DE RECOLLIDA SELECTIVA

Hi ha com a mínim un punt de recollida selectiva amb papereres per a diferents fraccions.

Hi ha punts de recollida selectiva amb papereres per a diferents fraccions, adaptades a la tipologia de residus que es generen en cada espai, i no hi ha papereres de resta soles.

Es comprova regularment que les papereres tenen l'etiqueta de la fracció que els correspon, i la bossa del color adient.

S'han retirat les papereres de resta dels despatxos i taules de treball.

0

1

2

3

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

AIGUA SENSE RESIDUS I ACCESSIBLE PER A TOTHOM

No es compra aigua en envasos d'un sol ús a càrrec del pressupost de la biblioteca.

No es compra aigua en envasos d'un sol ús en cap cas. L'aigua disponible es troba en dispensadors, amb envasos retornables, o en vidre retornable.

Es disposa de font d'aigua d'aixeta (amb filtre si és necessari).

Les fonts d'aigua estan adaptades per a persones amb mobilitat reduïda.

0

1

2

3

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

TRÀMITS DIGITALS SENSE PAPER

Els tràmits actius amb la biblioteca es troben disponibles en format electrònic:

- com a mínim un 25%
- com a mínim un 50%
- com a mínim un 75%
- tots els tràmits

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PUBLICACIONS EN FORMAT DIGITAL

Les publicacions generades per la biblioteca es fan només en format electrònic (no en doble format, paper i electrònic):

- com a mínim un 25%
- com a mínim un 50%
- com a mínim un 75%
- totes es fan només en format digital i, si excepcionalment s'han de fer en paper, la quantitat és molt limitada

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

RESIDUS ELECTRÒNICS: EMMAGATZEMATGE I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

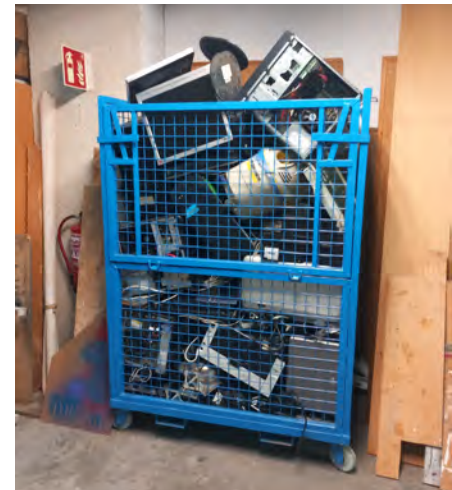
- Disposem d'un espai on s'emmagatzemen els residus d'equips elèctrics i electrònics fins que són retirats pel transportista o gestor autoritzat.
- L'emmagatzematge facilita la posterior reutilització o preparació per a la reutilització.
- El gestor autoritzat té reconeguda l'activitat de preparació per a la reutilització de RAEE.
- A més, el gestor és una entitat del tercer sector.

0

1

2

3

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

REDUCCIÓ DEL CORREU ENTRANT EN PAPER

Anualment es revisa el correu en paper entrant per suprimir les subscripcions a catàlegs o materials innecessaris.

Per als catàlegs o materials necessaris, se substitueix la versió en paper per la versió digital.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

VAIXELLA REUTILITZABLE

Es disposa de vaixel·la reutilitzable per a l'activitat habitual. En el cas d'actes o esdeveniments.

- Si les característiques de l'esdeveniment no permeten l'ús de vaixel·la reutilitzable, el material d'un sol ús serà compostable.
- Quan la vaixel·la pròpia no sigui suficient per a actes o esdeveniments amb elevat nombre d'assistents, es pot demanar vaixel·la en préstec, o contractar un servei de lloguer i rentat de vaixel·la.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

REDUCCIÓ DE LA IMPRESSIÓ EN PAPER

- Periòdicament, es fan arribar missatges de sensibilització per evitar i reduir les impressions en paper de documents
- Hi ha instruccions o normes per limitar o evitar la impressió de documents en diferents situacions (reunions, presentacions, esdeveniments, etc.).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

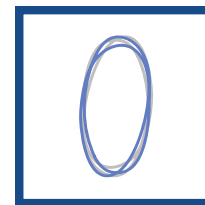
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

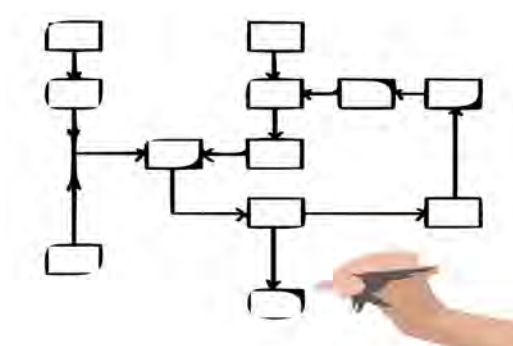
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE RESIDUS

Es disposa d'un procediment de gestió de les fraccions de residus generats, i es troba en un espai visible per a tothom.

Es recomana incorporar indicadors d'impacte ambiental en la informació sobre el procediment, visibilitzant la incidència que tenen la generació de residus i una gestió incorrecta (abocament i incineració, per exemple).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

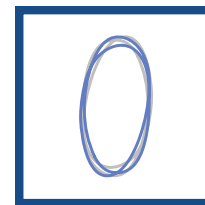
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

RECOLLIDA SELECTIVA RESIDUS TÒNER I CARTUTXOS DE TINTA

Dispossem d'un contenidor diferenciat per a la recollida de residus de tòners i cartutxos de tinta.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

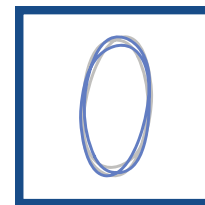
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SOBRES REUTILITZABLES

Per a l'enviament de correu intern només fem servir sobres reutilitzables.

PUNT DE PAPER REUTILITZABLE

Hi ha una safata o punt de paper reutilitzable per facilitar que el paper usat per una cara s'aprofiti per a prendre notes o altres usos.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CONFIGURACIÓ DE CÒPIA I IMPRESSIÓ

Les còpies i impressions estan configurades per defecte amb l'opció a doble cara, estalvi de tinta, i blanc i negre.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SEGONA VIDA PER AL MATERIAL D'OFICINA

Es disposa d'un petit espai per a posar a disposició de tothom el material d'oficina d'assignació personal que ja no es fa servir (arxivadors, clips, bolígrafs, etc.).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

CONDIMENTS EN DISPENSADORS

En cas que n'hi hagi, els condiments d'ús comunitari (sucre, sal, etc.) es troben en dispensadors, mai en envasos d'un sol ús o en sobres individuals.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SUBSTITUCIÓ DE PILES D'UN SOL ÚS PER RECARREGABLES

Les piles d'un sol ús s'han substituït per piles recarregables en tots els equips.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

RECORDAR ÚS DE TASSA/GOT/AMPOLLA REUTILITZABLES EN REUNIONS

Les convocatòries de reunions presencials inclouen un recordatori de portar la tassa, got o ampolla reutilitzables.

En cas que ja existeixi l'hàbit i tothom estigui acostumat a portar el seu element reutilitzable es considerarà l'acció com a completada, i només serà necessari enviar el recordatori quan s'incorpori una persona nova a les reunions.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

GOT/TASSA/AMPOLLA REUTILITZABLES

Tot el personal disposa de got/tassa/ampolla propis, i s'ha prescindit dels gots d'un sol ús.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

SAFATA D'IMPRESSIÓ AMB PAPER USAT PER UNA CARA

Les impressores tenen una safata reservada per a la impressió d'esborranys, amb paper usat per una cara.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DONACIÓ DE MATERIAL O EQUIPAMENT NO UTILITZAT

Abans de gestionar mobiliari, equipament o material com a residu, es comprova si es pot reutilitzar a l'edifici o a l'organització, o s'ofereix a través de borses de material reutilitzable/subproductes.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

OBJECTIU DE REDUCCIÓ DE CONSUM DE PAPER

S'ha fixat un objectiu de reducció progressiva del consum de paper (es proposa un 10% el primer any, i un 5% anual durant els 3 anys següents).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

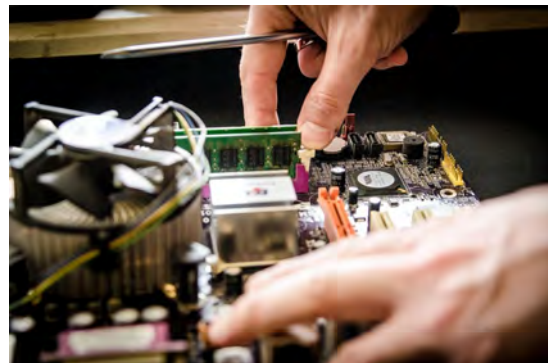
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PRODUCTES REACONDICIONATS I REPARABLES

En la compra de nou material (per exemple, equipaments electrònics), es prioritza que sigui reacondicionat i de segona mà o es tenen en compte criteris com la reparabilitat i modularitat de l'aparell, per facilitar l'allargament de la seva vida útil i posterior reutilització.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ACTIVITAT ANUAL RESIDU ZERO

Anualment s'organitza una activitat Residu Zero en què les i els assistents reben consells per a un estil de vida sense residus.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

MERCAT D'INTERCANVI ANUAL

Anualment s'organitza un «mercat d'intercanvi» entre les persones participants en el projecte.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

AUDITORIA DE RESIDUS

S'ha dut a terme una auditoria de residus en els últims quatre anys, o s'ha actualitzat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

COMPOSTATGE DE LA FRACCIÓ MATÈRIA ORGÀNICA

Es fa compostatge dels residus de la fracció matèria orgànica recollits a la biblioteca.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

Fitxes de la caixa d'eines

Àmbit d'actuació

Salut i
benestar

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

DIA DE L'ALIMENTACIÓ SALUDABLE

Es fixa un dia per setmana dedicat a l'alimentació saludable, i es promou que el personal participi en la iniciativa per tal d'habituar-se'n.

- Dia de la fruita. Per exemple, es proposa portar una o diverses peces de fruita per esmorzar (poden anar complementades amb entrepà).
- Dia sense ultraprocessats, evitant el consum de brioixeria, begudes ensucrades, galetes i cereals ensucrats, etc. a l'hora d'esmorzar, i plats precuinats, hamburgueses o salsitxes a l'hora de dinar.
- Dia sense carn, evitant els productes carnis i els seus derivats tant a l'hora d'esmorzar com de dinar.

1

2

3

Les accions dels nivells inferiors s'acumulen per dur a terme les dels nivells superiors (es poden combinar, però no deixar-ne de fer cap).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

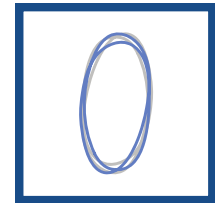
Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PROMOURE L'ÚS DE LES ESCALES

Es fa una acció per promoure l'ús de les escales en comptes de l'ascensor, en cas que n'hi hagi.

Es poden veure exemples de materials (pòsters, adhesius per a esglaons, adhesius per al terra, etc.), a la campanya «A la feina, fem salut. Pugem escales!» del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

ACTIVITAT SETMANAL DE SALUT DE CURTA DURADA

S'organitza una activitat saludable de curta durada cada setmana (pausa activa, minitallers de salut, micro-caminada, etc.).

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

INSTAL·LACIÓ DE TIPOGRAFIES SOCIALS

S'han instal·lat als equips de treball tipografies que contribueixen a causes socials.

Tot i que se'n poden trobar diversos exemples, destaquem les fonts vinculades als projectes *Buy Fonts Save Lives* i *Solitype*, centrats en la lluita contra el càncer i els camps de refugiats a Europa.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

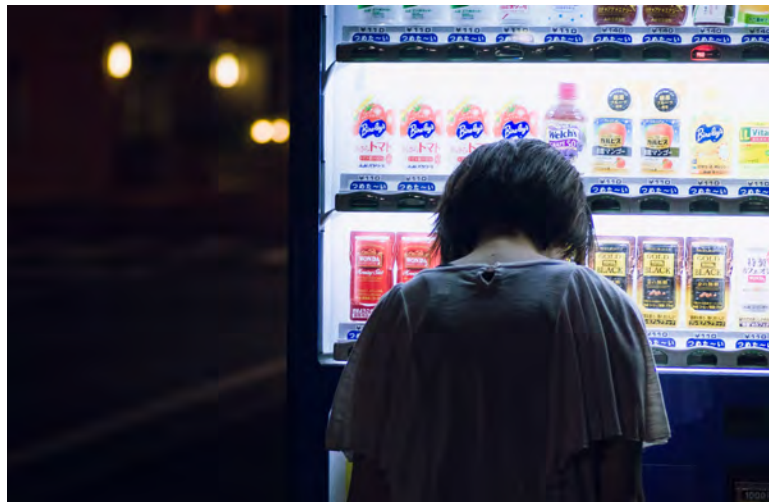
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PRODUCTES MÉS SALUDABLES A LES MÀQUINES DE VENDA AUTOMÀTICA

Les màquines de venda automàtica inclouen productes alternatius més saludables, lliures d'additius i d'ultraprocessats.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

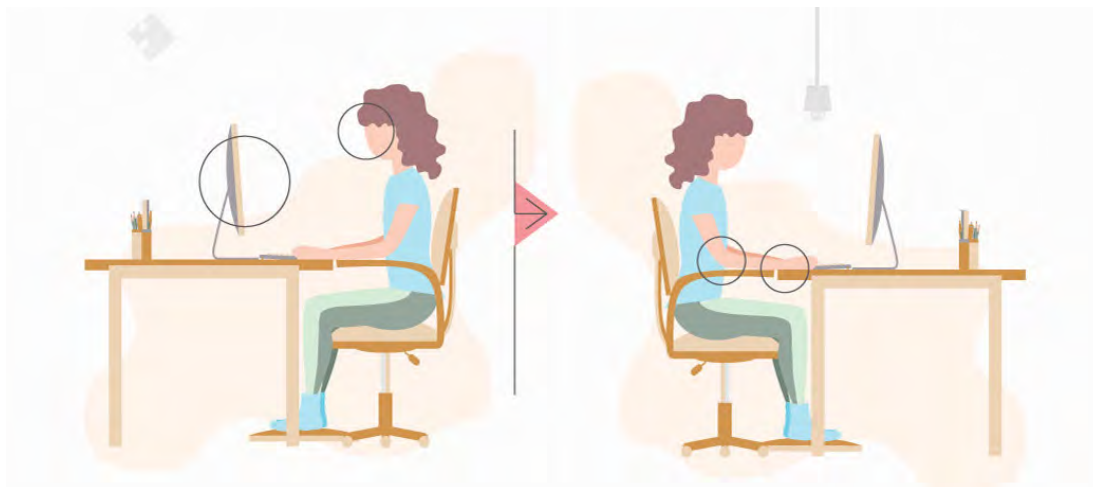
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

FORMACIÓ EN ERGONOMIA

El personal ha fet un curs sobre prevenció de riscos laborals que inclogui un apartat d'ergonomia, i s'han fet els ajustos recomanats al lloc de treball.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

LAVABO ADAPTAT PER A PRODUCTES MENSTRUALS SOSTENIBLES

Es disposa com a mínim d'un lavabo adaptat per a l'ús de productes menstruals sostenibles, que inclogui:

- Presència d'aixeta en el mateix compartiment individual del vàter.
- Aprovisionament de sabó (preferiblement amb pH neutre i lliure d'additius com fragàncies o colorants) i paper de vàter (preferiblement reciclat i lliure d'additius com fragàncies o colorants).
- Presència de paperera amb servei periòdic de buidatge i gestió adequada dels residus. En el cas del tèxtil sanitari o productes menstruals d'un sol ús, han d'anar a la fracció resta.
- Servei de neteja garantint la netedat de l'espai i condicions d'higiene adequades.
- Garantia del bon estat i funcionament de la infraestructura fixa com cadena del vàter, llum i sistema de tancament de la porta.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

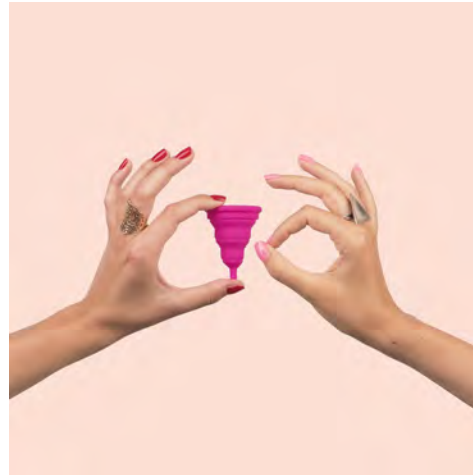
Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

DIFUSIÓ BENEFICIS PRODUCTES MENSTRUALS REUTILITZABLES

El lavabo adaptat per a l'ús de productes menstruals sostenibles està senyalitzat, es promou l'ús dels productes reutilitzables i se'n donen a conèixer els beneficis respecte als productes d'un sol ús.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

COL·LABORACIÓ EN INICIATIVES SOCIOAMBIENTALS

Es col·labora amb associacions, entitats del tercer sector o ONGs en iniciatives socioambientals.

Entre els exemples d'iniciatives podem trobar la recollida de taps solidaris, recaptas d'aliments o productes higiènics, voluntariat social o ambiental, etc.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

PRODUCTES DE NETEJA ECOLÒGICS

Ús de productes de neteja lliures de substàncies tòxiques, amb certificació ecològica, i en format concentrat o en envasos de gran format.

Aquesta mesura permet reduir la incidència de productes tòxics sobre les persones, així com reduir la quantitat de residus generats i facilitar-ne el reciclatge.

En funció del format de contractació del servei de neteja, la implantació de la mesura pot ser directa o requerir la incorporació de criteris específics en els plecs de prescripcions tècniques.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Ajuntament
de Barcelona

Caixa d'eines de sostenibilitat per a biblioteques

Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient (OSSMA - UB)